

2

Vragenuur: Vragen Van Raak

Aan de orde is **het mondelinge vragenuur**, overeenkomstig artikel 136 van het Reglement van Orde.

Vragen van het lid Van Raak aan de minister van Justitie en Veiligheid over **de storing van het landelijk noodnummer 112**.

De voorzitter:

Vandaag beginnen we met een vraag van de heer Van Raak namens de SP aan de minister van Justitie en Veiligheid, die ik ook van harte welkom heet. De vraag gaat over de storing van het landelijk noodnummer 112. Het woord is aan de heer Van Raak.

De heer Van Raak (SP):

Voorzitter. Gisteravond kreeg de minister een brief van KPN: het 112-platform heeft geen functioneringsprobleem gekend, het was echter niet bereikbaar. Alles ging goed, alleen het werkte niet. 112 werkte niet en 112 is de levenslijn voor mensen in nood. Het kan echt niet zo zijn dat je als je in nood bent en hulp nodig hebt van de politie, de brandweer of de ambulance De Telegraaf aan de lijn krijgt. Dan is er echt, echt iets heel erg misgegaan. Hoe heeft het zo ver kunnen kunnen komen? Waarom was er geen back-up? Waarom was er geen alternatief? En als dat er wel was, waarom heeft dat dan niet gewerkt? Waarom zegt KPN: alles functioneerde prima, alleen het deed het niet?

In 2012 hadden we ook een groot probleem met het uitval- len van 112. We hebben toen ook toenmalig minister Opstelten naar de Kamer geroepen en we hebben toen heldere afspraken gemaakt. "No lost calls", zei de toenmalige minister: iedereen die in nood is en belt, zal altijd 112 aan de lijn krijgen. De minister heeft toen gezegd dat hij de regie zou nemen. Hij zei: we gaan een back-up maken, we gaan een alternatief maken. Ik vraag me af waarom na al die jaren nu is gebleken dat er geen back-up was en dat er geen plan B was. Ik vraag me af hoe het mogelijk is dat niet bijvoorbeeld een andere provider het overneemt als het bij KPN niet lukt, want ik vind het toch wel vreemd. Ik heb heel veel waardering voor al die agenten, voor al die brandweer- mensen en voor al die hulpverleners die in hun vrije tijd de straat op werden gestuurd, maar het was gênant om te moeten horen dat tegen mensen die een hartaanval kregen of mensen die iemand zagen verdrinken werd gezegd: gaat u maar naar het dichtstbijzijnde politiebureau of het dichtstbijzijnde ziekenhuis.

De voorzitter:

Dan is nu het woord aan de minister.

Minister Grapperhaus:

Voorzitter. Goed dat we hier meteen met elkaar over van gedachten kunnen wisselen. Gisteren is er een storing van enkele uren geweest in de systemen van KPN, die ook grote impact heeft gehad op de bereikbaarheid van 112 en 0900-

8844. De eerste prioriteit van mij en alle partners, alle veiligheidsregio's, ligt bij de veiligheid van alle mensen in de Nederlandse samenleving. In die situatie gaat het daarnaast om een zo spoedig mogelijk herstel van de dienstverlening en de hulpverlening.

Ik zal in aanvulling op de brief die ik u eerder vanmorgen heb gestuurd in grote lijnen uiteenzetten wat we in dat verband gisteren hebben gedaan. Punt 1. De veiligheidsre- gio's hebben direct het draaiboek ingezet, het Operationeel Draaiboek Generiek 1-1-2 bij verstoringen van ondersteu- nende dienstverlening. Zij hebben ook direct opgeschaald naar GRIP 2 en de politie heeft daarnaast heen Landelijk Operationeel Coördinatiecentrum opgezet. Verder is door de politie een Nationale Staf Grootchalig en Bijzonder Optreden, een zogenaamd NSGBO, geactiveerd. Er zijn vanuit de regio's alternatieve telefoonnummers bekendge- maakt via media, sociale media en regionale NL-Alertberich- ten. Later is ook een landelijk NL-Alertbericht verzonden. In het eerste landelijke NL-Alertbericht is helaas een fout gemaakt. Van de twee telefoonnummers, was er een verkeerd. Hoe dat precies heeft kunnen gebeuren, wordt, zoals ik in de brief heb gemeld, op dit moment uitgezocht.

Toen gisteren duidelijk was dat de crisis naar een definitieve oplossing ging, heb ik de raad van bestuur van KPN ver- zocht om samen met een technische expert naar mijn ministerie te komen om te spreken met mijzelf en de tech- nische experts van mijn ministerie om in ieder geval een eerste analyse te hebben van een aantal zaken.

Ik heb een goed en stevig gesprek gevoerd met KPN. Men heeft een eerste duiding gegeven van het probleem en het oplossen daarvan. Zoals ik in de brief ook zei, is het een systeemprobleem bij KPN en niet zozeer in het platform 112. KPN heeft toegezegd meteen aan de slag te gaan met wat ik noem "verhoogde digitale dijkbewaking" op 112 specifiek. In de brief van gisteravond laat heeft KPN die toezegging schriftelijk bevestigd. Naar aanleiding van mijn eerdere verzoek heeft het ook de toezegging gedaan dat alle medewerking zal worden verleend aan het bevoegd gezag en eventuele onderzoeken.

Ik hecht eraan om in samenwerking met de staatssecretaris van Economische Zaken en Klimaat, maar eerst met KPN, goed en zorgvuldig uit te zoeken hoe de storing bij KPN heeft kunnen ontstaan en wat de gevolgen daarvan zijn geweest voor de bereikbaarheid van de hulpdiensten. Ik wil ook kijken hoe het met de crisisbeheersing is gegaan. De Inspectie van JenV, de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd en het Agentschap Telecom hebben alvast gezegd dat zij om te beginnen een quickscan zullen gaan uitvoeren.

Ik wil ten slotte mijn grote waardering uitspreken voor de inzet van alle hulpdiensten en van iedereen die gisteren de straat op is gegaan en in de openbare ruimte aanwezig was. Dat is overigens iets wat ook deel uitmaakt van dat operati- oneel draaiboek.

Voorzitter. Dan was er nog één vraag van ...

De voorzitter:

Heel kort. Een concreet antwoord op de vraag.

Minister Grapperhaus:

De heer Van Raak had nog een vraag over het back-upsysteem. In de systemen zitten back-ups. De eerste analyse van KPN van gisteren is dat er met die back-ups in ieder geval in de werking iets niet goed is gegaan. We hebben daarom dus al heel snel overgeschakeld naar het operationeel draaiboek.

De heer Van Raak (SP):

De minister zegt eigenlijk hetzelfde als KPN: eigenlijk heeft iedereen het goed gedaan, maar ja, hij deed het niet. Iedereen heeft het operationele draaiboek gevolgd, maar 112 deed het niet. 112 is de levenslijn voor mensen in nood. Wij hebben jaren terug afgesproken: als er een ramp is, als mensen in nood zijn, dan kan er van alles misgaan en kan iedereen fouten maken, behalve 112. Dat blijft altijd de levenslijn voor onze burgers. De regering heeft daar verantwoordelijkheid voor genomen, en toch is het niet gebeurd. Dat betekent ook dat wij als Kamer dit niet kunnen accepteren. Er is ons beloofd dat er een back-up zou zijn. Die schijnt er te zijn, maar die werkt niet. Hoe kan een back-up van een levenslijn, van 112, niet werken? Waarom is er niet voor gekozen dat een andere provider, een ander netwerk het overneemt als bij KPN de zaak platligt? Alleen dan kun je er volgens mij voor zorgen dat 112 altijd in de lucht is.

Minister Grapperhaus:

Voorzitter. Nogmaals, het systeem van KPN heeft een drietal back-ups, zo is mij gisteravond nog eens uitvoerig uitgelegd. Om bepaalde redenen hebben alle drie die back-ups niet gewerkt. Ik heb KPN de opdracht gegeven om op afzienbare termijn uit te zoeken wat die redenen zijn geweest en om daar verantwoording over af te leggen. Mijn ministerie heeft met de veiligheidsregio's een Operationeel Draaiboek Generiek 1-1-2, voor het geval zoiets als dit gebeurt. Het is ook de eerste keer — gelukkig maar — dat dit op deze manier is gebeurd. Dat draaiboek is onmiddellijk in werking gesteld. Daar zullen we ook nog verantwoording over afleggen. Er moet ook onafhankelijk onderzoek door de inspecties worden gedaan om vast te stellen of dat ook echt is afgerond zoals het moest en of daar misschien nog dingen anders in hadden gemoeten.

De voorzitter:

De heer Van Raak, tot slot.

De heer Van Raak (SP):

Als drie back-ups van KPN niet werken, als drie back-ups, drie sloten, drie verzekeringen, drie zegels niet werken, dan is er toch iets grondig mis? Hoe is dat mogelijk? Als er zulk gepruts is bij KPN, dan moeten we er toch zeker van kunnen zijn dat een andere provider, een ander telefoonbedrijf het overneemt? Ik wil dus de toezegging van de minister dat hij ervoor gaat zorgen dat die back-up niet alleen in handen is van één provider, van één netwerk, maar ook van andere providers, andere netwerken, zodat we niet alleen afhankelijk zijn van die ene.

De minister noemde NL-Alert. Sommige mensen hebben vijf berichten gekregen, waaronder één verkeerd bericht. Andere mensen hebben vier berichten gekregen. Weer andere mensen hebben geen bericht gekregen. De minister

is nu ook van plan om het luchtalarm af te schaffen. Zullen we daar maar even een streep door zetten? Zullen we dat systeem toch in ieder geval behouden?

Minister Grapperhaus:

Laat ik meteen even met dat laatste beginnen. Vorige week heb ik in de Kamer gezegd dat er over de eventuele afschaffing van de WAS-palen een oude toezegging bestaat dat ik eerst bij de Kamer langskom voordat dat besluit definitief genomen wordt. Ik heb in een brief aan de Kamer van enige tijd geleden gezegd dat ik de voorgenomen invoering daarvan hoe dan ook verdaag naar begin 2021, dus daar zijn we nog niet aan toe. Dat is het antwoord op de laatste vraag.

Dan kom ik op de andere punten. De heer Van Raak stelt een aantal zeer terechte vragen. Die moeten grondig worden onderzocht. Ik wil van KPN binnen afzienbare termijn een eerste grondig antwoord op die vraag en op andere vragen. Dat zal vervolgens onafhankelijk nader onderzocht respectievelijk gevalideerd worden. Dan weten we hoe en wat precies. Op dit moment is het voor alle burgers in Nederland belangrijk om te weten dat KPN, zoals ik dat dan maar noem, een soort verhoogde digitale dijkbewaking op 112 heeft ingesteld.

De voorzitter:

Dank u wel, meneer Van Raak. Dan geef ik nu het woord aan mevrouw Helder namens de PVV.

Mevrouw Helder (PVV):

Ik erger me hier werkelijk dood aan. In 2012 werd beloofd dat dit nooit meer zou gebeuren, dus zeven jaar lang hebben mensen in schijnveiligheid geleefd, want het gebeurde wél. Er zijn een heleboel woorden, maar de conclusie is gewoon dat het, hoeveel back-ups er ook waren, niet werkte. De hulpdiensten werkten wel. Daar wil ik ten eerste mijn waardering voor uitspreken. De minister schrijft in zijn brief: "In het belang van hulpbehoevenden heeft de continuïteit van het systeem nu prioriteit". Wat betekent dat? Het werkte niet. Wordt er met de back-upmaatregelen prioriteit aan gegeven, zodat het in ieder geval wel gaat werken? En op welke termijn wordt de Kamer geïnformeerd? Dat staat er ook niet in.

Minister Grapperhaus:

Wat de prioriteiten betreft: het heeft inderdaad de hoogste prioriteit. Dat heb ik gisteren met KPN afgesproken, zoals ik net ook tegen de heer Van Raak zei. De beveiliging en de zekerheden dat er niet weer iets misgaat bij KPN worden verhoogd. Dat wilde ik ten eerste zeggen. Ten tweede wil ik op afzienbare termijn — ik denk daarbij aan een periode van twee tot drie weken — van KPN een eerste grondige analyse wat hier gebeurd is. Dan wil ik vervolgens in goed overleg, ook met de collega van EZK, kijken hoe we dat nog eens grondig onafhankelijk gaan valideren.

De heer Van der Staaij (SGP):

Ik heb goed geluisterd naar de minister en heb alles wat erover gezegd is gehoord. Uiteindelijk is het toch wel van een onverantwoorde knulligheid dat zo'n lijn er gewoon uit

ligt en al die back-ups niet werken. Ik heb er dan ook moeite mee dat de minister zegt dat we het nog eens een aantal weken grondig gaan onderzoeken en dat het onafhankelijk wordt gevalideerd. Wat was hier aan de hand? Waarom werkte dit niet? Wat is de eerste reactie van KPN om te duiden hoe dit kon gebeuren? Is dit ook geen contractbreuk op dit punt? Is het niet zodanig aanbesteed of toegekend in het verleden dat dit gewoon niet mag gebeuren? Dat zijn de vragen die ik graag aan de minister wil voorleggen.

Minister Grapperhaus:

Dat zijn heel terechte vragen, waar ik nu niet zelf antwoord op kan geven, maar ik zou het ook niet willen, want ik vind dat het aan KPN is om nu eerst te verantwoorden waarom dit zo is gebeurd. Ik ben het namelijk wel eens met de vorige vraagsteller of de heer Van Raak — ik ben even kwijt wie het was — die er ook op wees dat er drie back-ups zijn. Als het systeem zo veel zekeringen heeft, wil ik ook echt weten waarom dit heeft kunnen gebeuren.

Ik benadruk wel dat er het operationeel draaiboek is, waar ik eerder over sprak. In mijn brief over de cybersecurity van twee weken geleden heb ik nog eens gewezen op de problematiek dat wij in deze wereld niet kunnen terugvallen op analoge opties. We zijn heel erg afhankelijk van digitale technologieën. Om die reden heeft mijn ministerie een draaiboek ontwikkeld juist voor de situatie die zich gisteren voordeed, zo'n onvoorstelbare crisis, zo'n storing in het systeem. Dat is niet mijn verdienste. Dat is al voor mijn tijd gebeurd. Dat draaiboek is afgewikkeld, maar ik ga dat ook onafhankelijk laten onderzoeken om de Kamer te laten zien of daar nog dingen niet goed zijn gegaan dan wel beter hadden gekund.

De heer Van Dam (CDA):

Ook ik heb waardering voor individuele hulpverleners die gisteren in de benen zijn gekomen, maar ik moet heel eerlijk het volgende zeggen. Ik hoor nu dat er een draaiboek op het ministerie ligt, dat er een Operationeel Draaiboek Generiek 1-1-2 is, maar ik was gisteren niet kapot van de maatregelen die werden genomen. Ik vond het heel brokkelig. Ik zag op Twitter allemaal afzonderlijke meldkamers hun nummers doorgeven. Daar maak ik me eigenlijk nog wel meer zorgen over dan over de storing bij KPN. Hoe is het nou bij onze overheid geregeld op het moment dat zich zo'n eventualiteit voordoet? Wat vindt u zelf als minister daarvan, na wat u gisteren hebt meegemaakt?

Minister Grapperhaus:

Gisteren vrij kort nadat het bericht kwam dat 112 storingen begon te vertonen, heb ik mij naar het Nationaal CrisisCentrum begeven. Ik heb mij natuurlijk niet operationeel met dingen bemoeid, want dan loop ik mensen in de weg. Heel belangrijk is dat ik heb gezien dat men inderdaad meteen naar de veiligheidsregio's aan de slag was. Primair moeten op zo'n moment immers juist in de regio een aantal zaken kunnen worden opgepakt; dat moeten we niet vergeten. Overigens is het operationeel draaiboek 112 toegespitst op de regio. Daarmee is men aan de slag gegaan. Ik begrijp dat mensen zeggen: ik heb vier NL-Alertberichten gehad. Dat is vaak omdat je je in de auto of anderszins van de ene naar de andere regio begeeft, maar het kan ook om andere redenen zijn geweest. We moeten ook precies gaan kijken

of dit op de goede manier is gebeurd. U zult het gemerkt hebben: dat bericht heeft een ongelofelijk akelig geluid als het binnenkomt, zodat je het echt wel opmerkt. Eén ding is wel duidelijk: de politie en de diensten hebben echt alle inspanningen gedaan om duidelijk te maken hoe en waar ze bereikbaar waren.

Mevrouw Buitenweg (GroenLinks):

Het draaiboek is afgewikkeld, zegt de minister. Ik kan hem zeggen dat ik niet in de auto zat, maar op één plek was. Ik kreeg vier berichten, met verkeerde informatie, een verkeerd telefoonnummer, spelfouten. Het gaf een enorm rommelige indruk. Crisis.nl gaf geen enkele informatie. Er was een mevrouw die mij mailde omdat haar zuurstofapparaat wegviel. Zij belde de GGD, die zei: belt u maar naar 112. Een storing bij KPN zou niet moeten gebeuren — ik ben dat eens met de heer Van Raak — maar mijn belangrijkste punt is hoe er gecommuniceerd is met burgers. Ik denk dat er in het operationeel draaiboek ongelofelijk veel gaten zitten. Ik wil graag iets meer reflectie van de minister dat dit crisismanagement gisteren echt faliekant misging.

Minister Grapperhaus:

Het is echt veel te vroeg voor conclusies als dat er dingen faliekant misgingen. Een aantal veiligheidsregio's heeft regionale NL-Alerts verspreid met regionale telefoonnummers. Het Meldkamer Dienstencentrum heeft verzocht om dit landelijk te doen. Daar kunnen zeker bepaalde doublures in zijn. We moeten ook kijken of er op sommige punten te veel en andere punten te weinig informatie is geweest, maar volgens het operationeel draaiboek zijn alle inspanningen geleverd die moeten worden geleverd op het moment dat de digitale technologie — laten we even eerlijk zijn; dat wil ik best zeggen — op een wat mij betreft onverklaarbare en onvoorstelbare wijze het begeven heeft. Maar we moeten dat gaan onderzoeken om te kijken hoe dat precies in die uren tussen — wat is het geweest? — vijf minuten over halfvijf en ongeveer halfacht is gelopen. Daar kunnen we nu nog geen conclusies over trekken.

De voorzitter:

Tweede vraag, mevrouw Buitenweg.

Mevrouw Buitenweg (GroenLinks):

Ik vind dit heel verbazingwekkend. De minister zegt eigenlijk: we hebben het operationeel draaiboek afgelopen en dat is prima gegaan; we kunnen nog kijken wat er eventueel verbeterd kan worden. Ik kan u zeggen: in de bijeenkomst waarin ik zat, was niet het gevoel dat het allemaal nu zo soepeltjes liep en dat Nederland dit echt in de klauwen had, met aanbevelingen die elkaar opvolgden en waar zeker mensen die minder geletterd zijn, geen wijs uit konden. Ik zie een minister die vindt: er lag een draaiboek, en dat is prima afgewikkeld; ik ben bereid om nog naar kleine puntjes op de i te kijken. Maar ik zie een Nederland dat denkt: hé, is er ongelofelijk weinig aan goed crisismanagement gedaan.

Minister Grapperhaus:

Ik heb net al gezegd dat we onafhankelijk moeten laten onderzoeken of de crisisbeheersing — dus dat aflopen en

alle dingen die gebeurd zijn — goed is gegaan. Dat heb ik al gezegd. Ik heb ook gezegd dat er daarnaast moet worden gekeken of dat draaiboek inderdaad wel helemaal in orde past op de problematiek. Dat moeten we gewoon gaan onderzoeken. Ik ben daar op dit moment helemaal niet tevreden over; laat dat duidelijk zijn. We moeten dat gewoon bekijken.

De heer Krol (50PLUS):

Mag ik zeggen dat ik heel verbaasd was dat KPN gisteren al zo snel kwam met de mededeling dat het geen hack zou zijn? Laten we die mededeling verder bij KPN houden, maar het verbaasde me wel.

Ik ben het heel erg eens met de heer Van Raak dat je eigenlijk twee providers zou moeten hebben en dat die back-up ergens anders moet zitten.

En dan nog een punt over mijn achterban. Veel mensen uit mijn achterban hebben geen mobiele telefoon. Deze mensen hebben vanochtend pas in de krant kunnen lezen wat er aan de hand is. Ik wil heel graag weten hoe de minister daarover denkt. De tip was om naar het dichtstbijzijnde politiebureau te gaan. Ja, die politiebureaus zijn de afgelopen jaren gesloten. Je zal maar oud zijn en geen auto hebben. Hoe kom je dan bij het dichtstbijzijnde politiebureau?

Ik ben wel blij met de opmerking dat het luchtalarm wordt gehandhaafd. Daar waarschuwden we in 2014 al voor. Ik ben blij dat dat nu eindelijk serieus genomen wordt.

Minister Grapperhaus:

Ik wil meteen bij dat laatste aanhaken en nadrukkelijk opmerken dat ik niet weet of het luchtalarm hierbij de oplossing zou zijn. Wat betreft het punt van de mensen die geen mobiele telefoon hebben, wil ik zeggen dat er niet alleen via sociale media en via NL-Alert berichten wordt gewaarschuwd. Ook via gewone media, via teletekst en via vaste telefonie zijn die berichten te verkrijgen. En dan nog steeds is het heel erg van belang — dat staat ook in het draaiboek — dat alle hulpdiensten in zo'n situatie de straat opgaan, zodat ze in de wijk zijn om te zien wat er kan gebeuren.

De voorzitter:

De tweede vraag van de heer Krol.

De heer Krol (50PLUS):

Concreet was mijn vraag: wat denkt de minister te gaan doen voor de oudere Nederlanders? Maar inderdaad ook complimenten: gisteren waren er eindelijk meer mensen in blauw op straat.

Minister Grapperhaus:

We moeten kijken in hoeverre er nog een tekort is op het punt van de inspanning die nu is gedaan voor specifiek de groep waar de heer Krol het over heeft.

Mevrouw Kuiken (PvdA):

Een storing van 112 op een van de warmste dagen van het jaar en een groot risico op calamiteiten. Daarmee is dit levensbedreigend. Sinds 2012 mochten we ervan uitgaan dat er een draaiboek lag dat goed zou kunnen werken, met een fatsoenlijke WhatsApp en met eenduidige communicatie zonder fouten, zoals je mag verwachten van een operationeel noodplan. Ik vond de uitvoering belabberd. Maar ik ga ervan uit dat dit noodplan eerder is getest. Wanneer is dit noodplan voor het laatst getest? Wat waren de resultaten van die testen? En kunnen we die testen in de Tweede Kamer ontvangen?

Minister Grapperhaus:

Daar zal ik u een brief over toezeggen. Ik kan niet zo gauw de precieze data opgeven. Maar ik ben bereid ervoor te zorgen dat u die informatie tussen nu en een dag of tien in een brief van mij krijgt.

De heer Verhoeven (D66):

In aansluiting op wat mevrouw Kuiken zegt zou ik die brief dan graag voor de zomer krijgen. "Een dag of tien" is net na de start van het reces en dat moeten we niet hebben. Dit moet zo snel mogelijk.

Ik ben het op zich eens met dat gezegd wordt dat het moet worden geëvalueerd. Maar de situatie die heeft plaatsgevonden, is al een evaluatie op zich. Er is zo veel misgegaan dat het denken nu al moet starten. Ik heb verschillende partijen gehoord die vragen: hoe zit het nou met een andere partij? Er is nu één partij met drie back-ups. Die drie back-ups hebben allemaal gefaald. Ik zeg dan: ga nu nadenken over twee partijen met twee back-ups. Zou de minister daar nog even op willen ingaan? Wordt er nu nagedacht over een andere aanbieder die dit kan doen op het moment dat het bij KPN misgaat?

Minister Grapperhaus:

Ik heb net aangekondigd dat twee inspecties — de IGJ en de Inspectie-JenV — en het Agentschap Telecom al, terwijl we hier staan, beginnen met een eerste quickscan en evaluatie. Ik heb ook gezegd dat KPN binnen een zeer afzienbare termijn van twee tot drie weken moet komen met een eerste grondige analyse, want dan kunnen we ook nog een dieper, onafhankelijk onderzoek opstarten. Uit de bevindingen van die onderzoeken moet duidelijk worden of je het hier inderdaad op een andere manier zou moeten inrichten dan in 2012 is gebeurd, met één aanbieder met drie back-ups. Maar we moeten dit uiteindelijk grondig vaststellen, want het moet niet al te snel weer gebeuren.

De voorzitter:

De heer Weverling namens de VVD.

De heer Weverling (VVD):

Er is gisteren natuurlijk veel niet goed gegaan. Ik denk dat dank op z'n plaats is aan al die hulpverleners die de straat op zijn gegaan. Ik denk dat het wel goed is om in dat onderzoek, in die evaluatie, ook na te denken over de vraag of dit nou te maken heeft gehad met besparingsoperaties bij KPN — het simpel omrouteren richting T-Mobile, Voda-

fone of Ziggo zou dan een oplossing kunnen zijn — en wat de afspraken zijn tussen ons als overheid en KPN. Dat zijn vragen die voor ons heel pregnant zijn, want volgens mij is er duidelijk een verschil tussen het 112-platform en gewoon de digitale infrastructuur waar dit allemaal overheen gaat.

Minister Grapperhaus:

Ik denk dat dat laatste punt heel belangrijk is. Dat is nu niet meer zo aan de orde gekomen, maar er is niet iets defect geweest aan het 112-platform; het ging om een storing in de systemen van KPN. Daarom hebben een aantal leden — de heer Verhoeven deed dat als laatste, maar de heer Van Raak zei het ook — ook gezegd: moet je in de toekomst doorgaan met één provider met een aantal back-ups, of moet dat anders worden ingericht? De andere vragen zijn zeker ook de moeite.

De voorzitter:

Dank u wel.